

τὰ σύννεφα, τὴ σιγαλιὰ καὶ τὴ νύχτα· τὴ θάλασσα, τὴν ἀπέραντη καὶ πράσινη· τὸ νερὸ, τὸ ἄμορφο καὶ τὸ πολύμορφο· τὸν τόπο πὺν δὲ θὰ βρεθεῖς· τὸν ἀγαπητικὸ πὺν δὲ θὰ γνωρίσεις· τὰ παράταιρα λουλούδια· τὶς μυρουδιές πὺν φέρουνε παραλήρημα· τὶς γάτες πὺν λιγώνουνται ἀπάνω στὰ πιάννα, καὶ ἀναστενάζουνε, σὰν τὶς γυναῖκες, μὲ μιὰ φωνὴ βραχνή καὶ σιγανή.

«Καὶ θὰ σ'ἀγαπήσουνε ὅσοι μάγαποῦν, θὰ σὲ τριγυροῦνε ὅσοι μὲ λατρεύουν. Θὰ εἶσαι ἡ βασίλισσα τῶν ἀνθρώπων μὲ τὰ πράσινα μάτια, ποῦσφιζα καὶ αὐτῶν τὸ λαιμὸ σ'ἀπονούχτερά μου τὰ χάδια· αὐτῶν πὺν ἀγαποῦνε τὴ θάλασσα, τὴ θάλασσα τὴν ἀπέραντη, τὴν πολυτάραχη καὶ πράσινη, τὸ νερὸ τὸ ἄμορφο καὶ πολύμορφο, τὸν τόπον ὅπου δὲν εἶναι, τὴ γυναῖκα πὺν δὲ γνωρίζουν, τὰ στοιχειωμένα λουλούδια πὺν μοιάζουνε θυμιατὰ ἄγνωστης θρησκείας, τὶς μυρουδιές πὺν σαλεύουν τὴ θέληση, καὶ τ'ἄγρια καὶ ποθοπλάνταχτα ζῶα, πὺν εἶναι τὰ σύμβολα τῆς τρέλλας τῶν».

Καὶ νὰ γι' αὐτό, καταραμένο ἀκριβὸ χαϊδεμένο παιδί, εἶμαι τώρα γερμένος στὰ πόδια σου καὶ γυρεύω σ' ὅλο σου τὸ πρόσωπο τὴν ἀποφεγγιὰ ἀπὸ τὴν τρομαχτικὴ θεότητα, τὴν προστάτισσα Μοῖρα, τὴν φαρμακερὴ θηλάστρα ὅλων τῶν ἀλαφροήσκιωτων.

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΠΑΙΔΙΑΚΗΣΙΑ ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΛΥΠΗ

Πολλές φορές συλλογίστηκα, γιατί τάχα ἡ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ νὰ εἶναι μεγαλύτερη, βαθύτερη, δυνατότερη ἀπὸ τὴ λύπη του; Ἡ μήπως τάχα λαθεύω, μήπως τὶς ξεχνοῦμε τὶς παλιές μας, δηλαδή τὶς νεανικές μας τὶς λύπες; Μὰ γιατί λοιπὸ νὰ τὶς ξεχνοῦμε, ἐνῶ τὰ περιστατικὰ πὺν μᾶς προξενήσανε ζωερὴ χαρὰ ἐντυπώνονται στὴν ψυχὴ μὲ τρόπο πὺν μᾶς ζωῆς ἀνεμοστρόβιλοι δὲν μποροῦνε νὰ τὰ σβύσουνε;

Ὅριστε ἓνα ἀσήμαντο, μὰ πολὺ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα:

Πρέπει νὰ εἶμουν ὡς πέντε χρονῶ. Σὰν ἀκουγα βιολὶ νὰ παίζῃ, τρελλαίνουμουν. Πολλές φορές τὴ νύχτα πῆγαινα κρυφὰ ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ ἀκουμποῦσα στοῦ παράθυρου τὰ κάγκελα νὰκούσω τὶς οὐράνιες (τέτοιες μὺ φαίνονταν, λοιπὸν τέτοιες εἶτανε) μελωδίες πὺν ξεχύνονταν ἀπὸ ἀντικρυνὸ σπῖτι, πέρα ἀπὸ τὸ περιβόλι, καὶ ἀντιλαλούσανε ἀνά-

μεσα στὰ δέντρα καὶ στὸν ἥσυχο τὸν αἰθέρα μὲ τόνους πὺν ἔλεγε καὶ τὰ ξεσκίζανε τὰ σωθικά μου ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

Σὰν ἔβλεπα πάλι βιολὶ ἀπὸ κοντὰ καὶ τὸ παίζανε, μὺ φαινότανε πῶς ζωντανὸ εἶτανε καὶ τὸ βιολί, ὀλοζώντανε καὶ τὸ δοξάρι πὺν κολνοῦσε ἀπάνω του καὶ ἀνεβοκατέβαινε, καὶ κάθε φορὰ πὺν ἀνέβαινε ἢ κατέβαινε τοῦ μιλοῦσε τοῦ βιολιοῦ σὲ μιὰ θεϊκὴ γλώσσα, καὶ τοῦλεγε χίλια πράματα ἀπάνω στὸν οἶστρο του, στὴ γοργή του ἐκείνη τὴν ἔξαψη, σ'ἀγκάλιασμά του τὸ μαγικό.

Μὰ καὶ βουδὸ ἂν τύχαινε καὶ κοίτουσαν ἡ κρεμιότανε σιμά μου τὸ βιολί, πάλι σὰν κάτι ζωντανὸ καὶ ὀλόμορφο μὺ φαινότανε, κάτι πὺν τὴν εἶχε μέσα τοῦ τὴ φωνὴ ἐκείνη πάντα, μόνο πῶς ἡσύχαζε τώρα· μὲ τὸ μαῦρο τὸ χέρι, μὲ τὴν κυρτὴ καὶ τὴ γυαλιστερὴ τοῦ τὴ ράχη, μὲ τὶς χόρδες τοῦ τὶς ἀλευρωμένες ἀπὸ τὸ παίζε παίζε, τέλος μὲ τὶς δυὸ παράξενες περισπωμένες δίπλα στὶς χόρδες.

Αὐτά, σὰν εἶδος προοίμιου. Τώρα καὶ τὴν ἱστορία.

Εἶχα ἓνα θεῖο πρᾶματευτὴ. Πολλὰ λόγια μαζὶ τοῦ δὲν εἶχα. Σοβαρὸς ἄνθρωπος, μάλιστα μὲ παιδιά, ἀγκαλά, ὅσο θυμοῦμαι, χαροκόπος λιγάκι μὲ τοὺς συνομήλικούς του. Κάπου κάπου ἔφρυγε αὐτὸς ὁ θεῖος, καὶ πῆγαινε στὴ Σμύρνη νὰ ψουνίση πράματα. Ἦρθε λοιπὸ μιὰ φορὰ σπῖτι μας νὰ μᾶς δῇ, ὅστερ' ἀπὸ ἓνα τέτοιο ταξίδι. Ἀξαφνὰ βγάζει ἀπὸ μέσα ἀπὸ ἓνα κομάτι χαρτὶ ἓνα — βιολί! Μικρὸ μικρὸ βιολί, ἃς ποῦμε τὸ μισὸ ἀπὸ τὸ συνηθισμένο. Καὶ τὸ δοξάρι μαζὶ. Καὶ μὺ τὰ δίνει! Γυρεύω νὰ συλλογιστῶ αὐτὴ τὴ στιγμή τί θὰ μοῦφερνε σήμερα τέτοια χαρὰ καὶ δὲ βρίσκω τίποτα! Μὰ δὲν εἶτανε χαρὰ ἐκείνη. Εἶταν ἀληθινὸ πέταμα τῆς ψυχῆς μέσα στὴ γλύκα καὶ μέσα στὸ φῶς. Ἄν τέτοιος εἶναι καὶ ὁ Παράδεισος, τοῦ ἀξίζει ἀλήθεια ὅσα τοῦ λένε.

Ἐπειτα, δὲν εἶτανε ἡ χαρὰ μονάχα, εἶτανε καὶ ἡ ἐδνωμοσύνη μου πρὸς τὸ θεῖο μου ἐκεῖνο, καθὼς στεκότανε μπροστά μου ἀμίλητος, μὲ χαμόγελο σοβαρό. Σωστὸς λοιπὸ Θεὸς καὶ ἐκεῖνος.

Ἐπειτα μ' ἐπίασε μιὰ ἀπορία, βαθεῖα καὶ αὐτὴ σὰν τὴ χαρὰ μου, πῶς μαθὲς τῶννοιωσε ὁ θεῖός μου πῶς μ' ἀρέσουνε τὰ βιολιά, ἀφοῦ ἐγὼ τὰ γούστα μου δὲ συνήθιζα νὰ τὰ λέω, παρὰ κρατοῦσα καὶ χαρὲς καὶ λύπες καὶ ὅλα κρυφὰ μέσα μου. Ἄλλο τόσο Θεὸς τὸ λοιπὸν ὁ φίλος.

Θυμοῦμαι πὺν πῆρα καὶ βιολί καὶ δοξάρι καὶ βγήκα ἔξω στὸν ἡλιακὸ νὰ τὸ παίζω. Ἀλήθεια πῶς ἡ φωνὴ τοῦ εἶταν φιλόδοξη, καὶ μόλις τὴν ἀκουγα ἴδιος μου, ὅχι νὰ διαλαλήξῃ καὶ στὸν αἰθέρα. Γλήγορα ἔμαθα νὰ βγάζω τόνους ἀπὸ τὸ παιδιακήσιο

μου τὸ βιολί. Ὡς καὶ σκοποῦς ἐβγαῖς σὲ λίγον καιρό. Μὲ τὸ βιολί μου κοιμόμουν, καὶ μ' ἐκεῖνο ξυπνοῦσα.

Ὅλ' αὐτά, κι ἄλλα τέτοια, τὰ θυμοῦμαι ξάστερα σὰ νᾶταν ἐχτές. Μὲ τί τρόπο ὅμως ἔσπασε τὸ βιολί ἐκεῖνο, (γιατὶ πρέπει νᾶσπασε τέλος πάντων), ἂν ἐκλαψα, ἂν πόνεσα σὺν τῷ χασα πιά γιὰ πάντα, — γιὰ ὅλ' αὐτά, ἄσπρο χαρτὶ τὸ θυμητικό μου.

A. E.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ἀπὸ δῶ κι ὁμπρὸς ὁ «Νουμάς» θὰ βγαίνει ταχτικά κάθε Σάββατο.

— Στὶς 11 τοῦ περασμένου Δεκέβρη γενήκανε οἱ ἐκλογές τῆς καινούριας ἐπιτροπῆς τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφιάς» καὶ ἐκλεχτήκανε οἱ κ.κ. Νικ. Μελετόπουλος (φοιτητ. Φυσ.), Μιχ. Γκιώνης (φοιτ. Γιατρ.), Μιχ. Πετρίδης (φοιτ. Φιλολ.) καὶ ἀναπληρωματικοὶ οἱ κ.κ. Γιάννης Ξανθάκης (φοιτ. Νομ.), Ι. Παπαδόπουλος (φοιτ. Γιατρ.) καὶ Γ. Κορδάτος (φοιτ. Νομ.). Τὸ γραφεῖο τῆς «Συντροφιάς» (ὁδὸς Αἰόλου 117) ἀνοίγει κάθε βράδι στὶς 6.

— Στὸ μουσικοκριτικὸ ἄρθρο τοῦ Φήμιου ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο φύλλο (σελ. 13) εἶα παράγραφος πρέπει νὰ διορθωθεῖ ἔτσι: «Πολὺ εὐτυχισμένη ἡ ἐμπνευση τῶν δυὸ αὐτῶν θεμάτων. Τὸ πρῶτο πεταχτό, δροσερό, σὰ νεραῖδοχορὸς μέσα σὲ δάσος, τὸ ἄλλο πλαιῖ, τραγουδιστό, σὰν ξεχείλισμα χυρούμενης ψυχῆς. Ὁλόκληρο τὸ ἔργο πολὺ μελετημένο σὴν ὀρχήστρα».

— Ὅσα ἀναγγείλαμε γιὰ τοῦτο τὸ φύλλο καὶ δὲν μῆχανε, γιατί μᾶς ἔλειψε ὁ τόπος, δηλ. «ὁ Τρισιάνος καὶ ἡ Ἰζόλδη» κτλ., θὰ μποῦνε στὸ φύλλο τοῦ ἄλλου Σαββάτου.

— Στὴ Λογοτεχνικὴ βιβλιοθήκη τοῦ Φέξη βγήκανε δυὸ διαλεκτὰ βιβλία, οἱ «Νησιώτικες ἱστορίες» τοῦ Ἀργύρη Ἐφταλιώτη καὶ τοῦ Κωστή Παλαμά «Οἱ Καημοὶ τῆς λιμνοθάλασσας — καὶ τὰ Σατιρικά γυμνάσματα», ποὺ δημοσιεύτηκανε σὲ περασμένους τόμους τοῦ «Νουμά». Τὸ κάθε βιβλ. ο. πούλιέται δυὸ δραχμές.

— Ἀξίζει νὰ συχαρεῖ καθεὶς τὸν κ. Ι. Ζερβὸ ποὺ διευτύνει αὐτὴ τὴν ἡλληνικὴ ἐργασία καὶ ποὺ πλουτίζει τὴ φιλολογία μας μὲ τέτοιες διαλεκτὲς ἐκδόσεις.

— Στὴν ἴδια σειρά τῆς Λογοτεχνικῆς βιβλιοθήκης βγήκανε καὶ τὰ «Συριακὰ διηγήματα» τοῦ Ροῖδη, μὲ προλεγόμενα τοῦ κοθηγητῆ κ. Ἀντρεάδη.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. R. Park καὶ Νικ. Γιαν. Liverpool, Σπ. Κοντολ. Σμύρνη, Α. Σουρ. Σπάρτη. Λάβαμε τὴ συντροφὴ τοῦ 912 καὶ εὐχαριστοῦμε. — κ. Μ. Ρωσ. Khartoum. Στείλε μας Λεφ. Hearn. Θὰν τὸ δημοσιεύσουμε — κ. C. Mol. Γενέβη. Λάβαμε τὰ 10 φρ. καὶ εὐχαριστοῦμε. — κ. Ε. Ἐλ. Ζυρίχη. Λάβαμε τὴ συντροφὴ κτλ. καὶ εὐχαριστοῦμε. Στείλαμε τὰ «Ἀγκάθια καὶ Τριβόλοι».

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντροφὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη ἀρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50. — Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συντροφές (1 δρ. τὴν τριμηνία). — Κανένας δὲ γράφεται συντρομητής, ἀ δὲν προπλερώνει τὴν συντροφὴν του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περιεχόμενα φύλλα ποὺ λιοῦνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται σὴν Ἀθήνῃ σ' ὅλα τὰ κίосκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Αὐτὲς τὶς μέρες κυκλοφόρησε — αὐτὴ τὴ φορὰ μάλιστα σὲ κάπως εὐρύτερο κύκλο — τὸ πρῶτο τεῦχος τοῦ «Δελτίου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου» τοῦ 1912. Μιὰ καὶ στὰ Προλεγόμενά του βλέπουμε τὴ λογοδοσίαν τοῦ Ὀμίλου γιὰ τὰ περασμένα καὶ τὸ πρόγραμμά του γιὰ τὸ μέλλον — ἀιστανόμαστε τὴν ἀνάγκη νὰ τὰ ἴδουμε καὶ μεῖς μὲ τὸ δικό μας τὸ μάτι, νὰ γράψουμε τὶς δικές μας σκέψεις γιὰ ὅτι ἔγινε καὶ γιὰ ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ. Γιατὶ τὰ Προλεγόμενα αὐτὰ ποὺ βγαίνουν θεωρητικὰ ἀπ' τὸν Ὀμιλο, εἶναι πραγματικὰ γνώμη λίγων ἀνθρώπων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Ὀμιλο, ἴσως πὶο λίγων καὶ ἀπ' τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ τὸν διευθύνει, ἴσως καὶ ἐνὸς μόνο. Ὁ Ὀμιλος συστήθηκε ἀπὸ λίγους ἀνθρώπους «μὲ τὸ σκοπὸ νὰ ἰδρῶσι: ἕνα Πρότυπο Δημοτικὸ Σχολεῖο σὴν Ἀθήνῃ καὶ νὰ βοηθήσῃ ν' ἀναμορφωθεῖ, μὲ τὸν καιρό, ἡ ἑλληνικὴ ἐκπαίδευση» καὶ ἐσκέφτηκε νὰ μεταχειριστεῖ γιὰ μέσα του «διαλέξεις καὶ ἐκδόσεις βιβλίων, ἐφημερίδας καὶ περιοδικοῦ». Εἴν' ἀλήθεια πῶς ἡ πρώτη ἐντύπωση ὅσων διάβασαν τὰ πρῶτα ἔγγραφα ποὺ βγήκαν μὲς ἀπ' τὸν Ὀμιλο εἶταν ἐνθουσιαστικὴ γιὰ τοὺς φιλελεύθερους, μάλιστα ἐκείνους ποὺ σὺν καὶ μένα ἔδλεπαν ἀπ' τὸ Ἐξωτερικὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μὲ λυπητερό μάτι τὰ ἑλληνικά μας πράγματα, γιατί ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1909 μᾶς φάνηκε ἀμέσως μισή, ἔχοντας ἀφορμὴ μὰ ὅχι ὠρι-